

Posudek na diplomovou práci Bc. Marty Knopové

Název práce: Kyberterorismus a digitální pirátství

Autor posudku: František Zachoval, Katedra teorie a dějin umění, AVU v Praze

Martina Knopová ve své diplomové práci *Kyberterorismus a digitální pirátství* představuje základní pilíře možností destabilizace informačních systémů. K přesnějšímu popsání celé problematiky se autorka zaměřila na koncept řízení rizik *information assurance* (zabezpečení informací). Úzký výběr jednotlivých kybernetických událostí pak prozkoumává přes základní atributy konceptu: *confidentiality* (důvěrnost), *integrity* (celistvost), *availability* (dostupnost), *authentication* (autentizace), *authorization* (autorizace) a *non-repudiation* (nepopíratelnost). Tímto Knopová zjišťuje, zda model *information assurance* je stále dostatečně aplikovatelný a využitelný pro přesnou identifikaci kyberterorismu. V závěru tvrdí, že koncept řízení rizik je stále aktuální a pokud by jsem dodržovali všechny prvky konceptu *information assurance*, tak můžeme zabránit kybernetickým útokům.

V podstatě *information assurance* je model, který je můžeme jednoduše přirovnat k jakékoliv právní normě se všemy svými pravidly, nástroji a strategiemi. Výsledkem práce je vlastně poukázání na fakt, že nedodržíme-li informační bezpečnost, může vzniknout kybernetický útok.

A proto se domnívám, že kromě vágního závěru zvolila autorka pro danou problematiku nevhodný postup rozboru pro tak komplexní téma jako je kyberterorismus. Dynamicky se vyvíjející virtuální hrozby v kombinaci s pseudo-vědeckým textem je více méně ku škodě. Doporučuji střízlivé uchopení celé problematiky, kde pohled z mnoha úhlů by měl být podpořen volným anglosaským charakterem eseje. Takový styl je otevřen pro případnou revizi, aktualizaci, diskuzi a polemiku.

V teoretické části zejména postrádám širší sociologické aspekty, které jsou v práci zjednodušeny na motivace aktérů terorismu. Zdroje informací pocházejí většinou z prohlášení komerčních institucí a vládních výzkumných pracovišť. Existuje mnoho rozdílných tvrzení, které Knopová opomíjí. Protichůdné prameny lze nalézt třeba u nevládní organizace *Der Chaos Computer Club* nebo magazín *2600*. Tímto práce

nezaručuje maximální objektivitu. Koncepti by také prospělo detailnější usazení do širších politických kontextů: ruský nacionalismus, Maův odkaz v čínské společnosti, separatistické tendence na Kavkaze, apod. Současně by tím mohla být vytvořena široká predikativní rovina současného vývoje kyberterorismu a konsekvence v závěru práce by byly přínosnější než strohé konstatování porušování „norem“: *information assurance*.

Dále jsem v práci nenašel hlubší sondu do příbuzné, ale odlišné problematiky *digitální pirátství* (část názvu diplomové práce), které má zásadně pestřejší historii, která nás provází před celou druhou polovinu 20. století. K tomu autorka naprosto opominula zásadní události okolo serveru WikiLeaks.

Pozitivní však shledávám systematickou formu analytické části, kde Knopová dodává práci přehlednost a logickou orientaci. K té přispívá pravidelně nivelizovaná struktura (cíle, motivace, nástroje a důsledky). Velice podobné události jsou pod takovou analýzou ve svém výsledku velice rozdílné. Práce v tomto smyslu sumarizuje komplikovaně dostupné informace. Samotné téma má do budoucna silný společenský potenciál. Lidé žijící ve svých obydlích se svými počítači se dozvědí více, jak může být vlastní přístroj nekale využit k terorismu nebo sami mohou být jednoduše terorizováni.

Přes výše uvedené výhrady považuji předloženou koncepci Martiny Knopové za průměrnou a tak dle stupnice hodnocení Ústavu informačních studií a knihovnictví i hodnotím. Práci doporučuji k obhajobě.

V Berlíně 14.9.2011